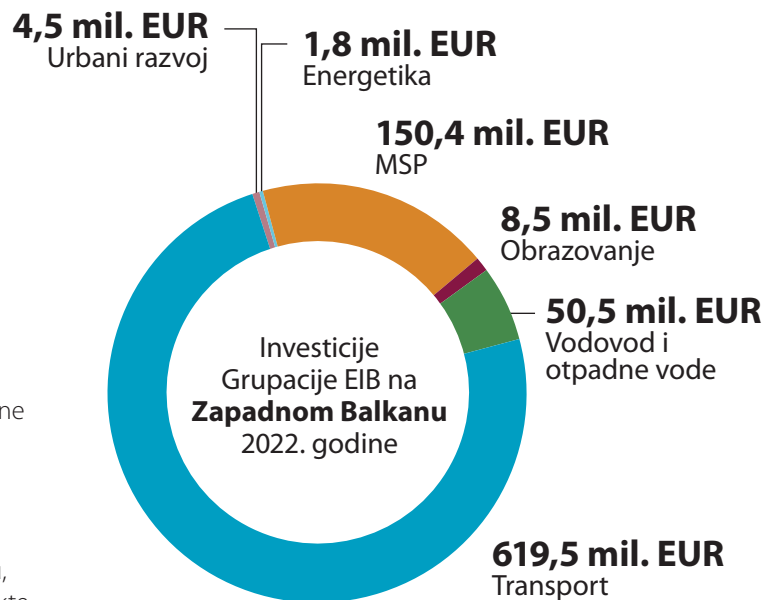

Aktivnosti EIB na ZAPADNOM BALKANU 2022. godine

- EIB Global, razvojni ogranak Evropske investicione banke (EIB), uložio je 2022. godine 835,2 miliona evra na Zapadnom Balkanu*.
- Očekuje se da će ova ulaganja mobilisati investicije u ukupnom iznosu od gotovo 3,5 milijardi evra.
- Banka EU je dala glavni doprinos Ekonomsko-investicionom planu Evropske komisije za region vrednom 30 milijardi evra, kroz podršku projektima transportne infrastrukture, a namerava da 2023. godine odigra ključnu ulogu u uvođenju paketa podrške energetici vrednog milijardu evra.
- Bespovratna sredstva EIB Global za tehničku pomoć dostigla su 11,2 miliona evra za održivu infrastrukturu, mala i srednja preduzeća, obrazovanje, kao i za projekte u oblasti obnovljive energije i energetske efikasnosti.

Banka je tokom 2022. godine osnovala EIB Global, nov investicioni ogranak posvećen zemljama i regionima van Evropske unije. U okviru nove organizacione strukture, Banka je efikasnije organizovala svoje aktivnosti na Zapadnom Balkanu, nastavljajući da pokreće projekte koji odgovaraju infrastrukturnim potrebama i izazovima proisteklim iz globalne energetske, prehrambene i klimatske krize.

Kao deo Tima Evropa, EIB Global je blisko sarađivao sa Evropskom komisijom i finansijskim partnerima na stvaranju novih partnerstava i inovativnih finansijskih mogućnosti u cilju podrške zelenoj tranziciji, jačanja energetske bezbednosti i promovisanja digitalizacije. U središtu pažnje EIB Global ostaje regionalna povezanost modernizovanjem vitalne infrastrukture, podsticanjem rasta privatnog sektora i podrškom reformama radi pristupanja Evropskoj uniji. Kao deo inicijative Evropske unije „Globalni izlaz“**, banka EU je nastavila da podržava sprovođenje Ekonomsko-investicionog plana Evropske komisije u okviru Investicionog okvira za Zapadni Balkan, zajedno sa lokalnim delegacijama EU, međunarodnim finansijskim institucijama i organizacijama, kao i lokalnim partnerima.

* Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Severna Makedonija i Srbija

** „Globalni izlaz“ (Global Gateway) je nova evropska strategija za podsticanje pametnih, čistih i bezbednih veza u digitalnom, energetskom i saobraćajnom sektoru i za jačanje zdravstvenih, obrazovnih i istraživačkih sistema širom sveta. Cilj joj je mobilisanje do 300 milijardi evra za održive infrastrukturne projekte širom sveta.

Energetska bezbednost i zelena agenda

EIB Global je usklađen sa paketom podrške EU energetici regiona

U odgovoru na energetske krize pogoršane invazijom Rusije na Ukrajinu, Evropska unija usvojila je paket podrške energetici vredan milijardu evra kako bi pomogla Zapadnom Balkanu da odgovori na neposredne kratkoročne i srednjoročne energetske potrebe, ubrza dekarbonizaciju i poboljša energetske bezbednost. Cilj je da se zaštite mala i srednja preduzeća (MSP) i najranjivija domaćinstva, istovremeno ubrzavajući energetske diversifikaciju i efikasnost, kao i proizvodnju obnovljive energije.

EIB Global planira da odigra ključnu ulogu u sprovođenju paketa EU za podršku energetici. Stoga je ojačao svoj regionalni tim u svoje četiri kancelarije na Zapadnom Balkanu, kako bi pružio neposrednu pomoć i sveobuhvatan mikros kreditiranja, kombinovanja sredstava i savetodavnih usluga radi pomoći pri pripremi novih projekata koji uključuju obnovljivu energiju, proširenje električnih mreža i infrastrukture za skladištenje energenata, kao i uvođenje mera energetske efikasnosti.

Pokretanje projekata održive, obnovljive energije i za efikasno korišćenje resursa

Gotovo 11,2 miliona evra bespovratnih sredstava za tehničku pomoć

EIB je klimatska banka EU. U okviru toga, EIB je nastavila sa finansiranjem ekološki održivih projekata, zaključivši u 2022. godini kredite u vrednosti od 832,2 miliona evra, od kojih više od 80% neposredno doprinosi klimatskom delovanju. Ta sredstva će pomoći u izgradnji železničkog koridora 10 u Srbiji, modernizaciji kosovskog dela evropskog železničkog koridora 10 i poboljšanju plovidbe na unutrašnjim vodnim putevima duž Save i Dunava. U Severnoj Makedoniji oko 700.000 stanovnika će imati koristi od unapređene infrastrukture za vodosnabdevanje, tretman otpadnih voda i za zaštitu od poplava, koja će biti postavljena u tamošnjih 80 opština.

Pored toga, EIB Global je mobilisao bespovratna sredstva za tehničku pomoć u ukupnom iznosu od 11,2 miliona evra za pripremu i realizaciju novih projekata. Na primer, tehnička pomoć za projekat socijalnog stanovanja u Tirani omogućiće izgradnju povoljnog i energetski efikasnog smeštaja za oko 6.500 ljudi. EIB Global je 2022. godine na Kosovu* zaključio sporazum o tehničkoj pomoći kako bi pružio preporuke za unapređenje infrastrukture i standarda visokog obrazovanja. Sporazum je potpisan i sa gradom Nišom u Srbiji, na osnovu kojeg će EIB Global pripremiti posebno prilagođen plan gradske mobilnosti kako bi se osigurala izgradnja bezbedne, prikladne i zelene saobraćajne mreže. Tehnička pomoć EIB Global će u Bosni i Hercegovini omogućiti izgradnju vetroelektrane snage 50 MW u regionu Travnik, ubrzavajući prelazak na obnovljive, sigurne i održive energetske resurse.

Gradovi u Crnoj Gori, Albaniji i na Kosovu takođe će imati koristi od [Fonda za finansiranje klimatskih aktivnosti u gradovima](#), koji pomaže gradovima širom sveta da ostvare svoje klimatske ambicije tako što ideje pretvaraju u strategije i projekte spremne za finansiranje.

„U okviru Tima Evropa, EIB Global sa zadovoljstvom podržava region u rešavanju pitanja urbanog razvoja i infrastrukturnih potreba na finansijski održiv, socijalno inkluzivan i energetski efikasan način. Ova bespovratna sredstva su dokaz naše opredeljenosti da podstičemo energetski bezbedan i klimatski neutralan razvoj Zapadnog Balkana, kao i da pomazemo regionu u usklađivanju sa standardima EU i borbi protiv klimatskih promena,“ izjavila je potpredsednica EIB Liljana Pavlova.

* Ovom oznakom ne dovode se u pitanje stavovi o statusu i ona je u skladu sa rezolucijom SB UN 1244/1999 i Mišljenjem MSP o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

Pouzdan partner privatnog sektora

Od 2020. godine EIB Global je investirao 970 miliona evra u mala preduzeća.

Oporavak i rast privatnog sektora, otvaranje novih radnih mesta i dekarbonizacija i dalje su među prioritetima EIB Global. U saradnji sa nacionalnim razvojnim institucijama i poslovnim bankama, banka EU je stvorila nove mogućnosti pristupačnog finansiranja za mala preduzeća suočena sa finansijskim ograničenjima usled udruženog uticaja energetske i prehrambene krize, kao i posledica pandemije korona virusa.

Tokom 2022. godine EIB Global je plasirao zajam sa socijalnim uticajem, kojim se jača žensko preduzetništvo i preduzeća podstiču da zapošljavaju ljude iz ranjivih socijalnih grupa u Srbiji i Bosni i Hercegovini posredstvom partnerskih poslovnih banaka. Da bi pomogao malim preduzećima da poboljšaju svoju energetska efikasnost kao reakciju na energetska krizu, EIB Global je formirao namensku kreditnu liniju za klimatsko delovanje u saradnji sa Razvojnomo bankom Severne Makedonije i Investiciono-razvojnomo fondom Crne Gore. Ova sredstva pomažu preduzećima da svoje poslovanje prilagode klimatski neutralnom, inkluzivnom i održivom modelu.

Decembra 2022. godine Evropski investicioni fond (EIF), deo Grupacije EIB, pokrenuo je [Garantnu liniju za razvoj preduzeća i inovacije na Zapadnom Balkanu](#), finansiranu sa 60 miliona evra, kako bi omogućio pristup finansiranju pod povoljnim uslovima za oko 4.000 malih firmi u regionu. Očekuje se da će ta garancija pokrenuti portfolio u vrednosti oko sedam puta većoj od dodeljenih sredstava (oko 400 miliona evra), i pružiti znatnu podršku lokalnim malim i srednjim preduzećima u pristupu kreditima, povećanju njihove otpornosti i jačanju veština na putu prema održivijoj, niskougljeničnoj privredi.

U saradnji sa Evropskom komisijom i [Investicionim okvirom za Zapadni Balkan](#), Grupacija EIB je podnela predloge za nekoliko inovativnih finansijskih instrumenata i za savetodavnu podršku u okviru Evropskog fonda za održivi razvoj plus, kako bi podstakla zelenu, digitalnu i pravednu tranziciju među malim i srednjim preduzećima. Grupacija EIB će nastaviti da pruža nove investicione mogućnosti kako bi pomogla privlačenju privatnog finansiranja za projekte i filantropske aktivnosti koje doprinose ciljevima održivog razvoja. EIF očekuje da će između 2024. i 2026. godine moći da podrži ukupan portfolio od oko milijardu evra za mala preduzeća u okviru različitih aranžmana.

Postignuća Grupacije EIB u 2022. godini

Ukupno finansiranje sredstvima Grupacije EIB

Projekti koje je ugovorila Grupacija EIB
iznosili su

72,5 mlrd. EUR

Zeleno finansiranje Više od 50%

ukupnog finansiranja koje je Grupacija EIB
ugovorila odnosilo se na klimatske mere
i održivost životne sredine

Ugovoreni projekti

EIB Global za Zapadni Balkan dostigli su

824 mil. EUR

Ugovorena bespovratna sredstva

za nove projekte na Zapadnom Balkanu
iznela su ukupno

11,2 mil. EUR

Ugovoreni projekti

Grupacije EIB za Zapadni Balkan
od 2009. godine dostigli su

10,3 mlrd. EUR

Broj radnih mesta

sačuvanih od 2009. godine
uz pomoć finansiranja EIB premašio je

900.000

KONTAKTI ZA MEDIJE

Gordana Kovačević

+381 60 323 3435
+381 11 312 1756
g.kovacevic@ext.eib.org

Regionalno predstavništvo

za Zapadni Balkan
Vladimira Popovića 38
Beograd, Srbija
+381 11 312 1756
belgrade@eib.org

Služba za saradnju

sa medijima
+352 4379 21000
+352 4379 61000
press@eib.org
www.eib.org/press

OPŠTI KONTAKTI

Evropska investiciona banka

98-100 boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

Info pult

+352 4379 22000
+352 4379 62000
info@eib.org – www.eib.org